

Nr 129.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till statens forskningskommitté för lantmannabyggnader under budgetåret 1949/50; given Stockholms slott den 11 mars 1949.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

G. E. Sträng.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sträng.

Vid behandlingen i årets statsverksproposition (IX. H. T. p. 97) av frågan om anslag till statens forskningskommitté för lantmannabyggnader för budgetåret 1949/50 erinrade jag om, att Kungl. Maj:t den 19 november 1948 uppdragit åt statens forskningskommitté för lantmannabyggnader att utreda frågan om den framtida organisationen av den av kommittén bedrivna forsknings- och försöksverksamheten. Då utredningen förväntades kun-

na slutföras inom sådan tid, att förslag i ämnet syntes kunna föreläggas 1949 års riksdag, uttalade jag att nämnda anslag i riksstatsförslaget för nästa budgetår borde upptagas med endast beräknat belopp. På min hemställan föreslog därvid Kungl. Maj:t riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1949/50 beräkna ett reservationsanslag av 123 800 kronor till statens forskningskommitté för lantmannabyggnader.

I ett den 11 februari 1949 avgivet betänkande har forskningskommittén framlagt förslag till den framtida organisationen av den av kommittén bedrivna forsknings- och försöksverksamheten. Förslaget innebär att ett forskningsorgan, benämnt jordbrukets planeringsinstitut, skall bildas. Vid institutet skola bedrivas byggnadstekniska, kulturtekniska och ekonomiska undersökningar rörande skapandet av rationella jordbruksfastigheter. Institutet avses skola uppbyggas successivt på grundval av forskningskommittén för lantmannabyggnader och vissa andra organ, som under senare år sysslat med hithörande uppgifter.

Yttranden över betänkandet ha avgivits av åtskilliga myndigheter och sammanslutningar. I flera av yttrandena ha erinringar gjorts mot kommitténs förslag, särskilt i vad detta gäller arbetsuppgifterna för det planerade institutet. Med hänsyn bland annat till vad som förekommit vid remissbehandlingen är jag ej beredd att nu framlägga något på betänkandet grundat förslag till omorganisation av forskningskommittén utan anser att kommitténs förslag bör överarbetas. Vid sådant förhållande torde anslagsanvisningen till kommittén för nästa budgetår böra ske med utgångspunkt från kommitténs nuvarande organisationsform och arbetsuppgifter.

Innan forskningskommittén erhöll nyssnämnda uppdrag, hade kommittén i skrivelse den 27 augusti 1948 hemställt att förevarande anslag för nästa budgetår skulle uppföras med ett från 123 800 kronor till 155 000 kronor förhöjt belopp. Beträffande anslagsökningens fördelning å de olika delposterna må anföras följande.

Kommittén har föreslagit, att arvudet till utredningsmannen, tillika föreståndare för kommitténs forskningsavdelning, skulle höjas med 2 000 kronor till 20 000 kronor. Vidare har kommittén hemställt, att arvudena till de fyra hos kommittén anställda assistenterna skulle ökas från respektive 13 900, 13 900, 10 800 och 6 000 kronor till respektive 15 500, 15 500, 11 400 och 8 000 kronor. Dessutom har kommittén gjort framställning om medel för avlöande av ytterligare en assistent med ett arvode av 10 000 kronor. Sistnämnde assistent skulle syssla med arbetsstudier, vilka vore grundläggande för planlösningen av byggnaderna och dessas utformande ur transportsynpunkt. Arvudet till kommitténs kontorsbiträde har ansetts böra uppräknas från 4 800 till 6 000 kronor. Med hänsyn till ökat behov av skrivhjälp och det allmänna löneläget har kommittén till ersättning åt skriv- och räknebiträden beräknat 12 000 kronor mot för innevarande budgetår 9 400 kronor. Posten ersättning för specialutredningar har föreslagits höjd med 2 600 kronor till 12 600 kronor. För byggnads- och mätningstekniska anordningar i samband med fältförsök har kommittén på grund av materialfördyringen ansett böra upptagas ett med 3 000 kronor till 10 000 kronor förhöjt belopp. Slutligen har kommittén med hänsyn till stegrade resekostnader uppräknat posten reseersättningar med 4 000 kronor till 16 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen har i remissutlåtande den 22 september 1948 hemställt, att förevarande anslag skulle uppföras med 135 000 kronor för nästa budgetår. Styrelsen har härvid anfört i huvudsak följande.

Såsom i tidigare yttranden över kommitténs framställningar om medelsanvisning för de tre föregående budgetåren vill styrelsen även nu tillstyrka, att medel beräknas för anställande av en assistent för vissa arbetsstudier. Assistentens arvode bör dock begränsas till 7 000 kronor. I samband med den allmänna löneförbättringen för statsanställda genomfördes en uppräknings av arvoden till kommitténs befattningshavare. Med hänsyn härtill anser sig lantbruksstyrelsen endast i undantagsfall kunna förorda ytterligare förhöjning av nämnda befattningshavares arvoden. Lantbruksstyrelsen vill emellertid icke motsätta sig att den assistent, vilken för närvarande uppbär arvode med 6 000 kronor, erhåller någon löneförbättring för nästkommande budgetår. Arvodet bör dock icke sättas högre än som nyss förordats för den föreslagna nya assistentbefattningen eller 7 000 kronor. Därjämte vill styrelsen förorda, att det till kontorsbiträdet utgående arvodet uppräknas till 5 100 kronor. Att höja sistnämnda arvode till att motsvara lön för kanslibitråde anser styrelsen ej motiverat.

Vid ökning av kommitténs assistentpersonal i enlighet med vad lantbruksstyrelsen förut förordat torde även en höjning av de för avlöning åt extra skriv- och räknehjälps samt för reseersättningar avsedda beloppen bliva behöfvlig för nästa budgetår. Enligt styrelsens mening bör emellertid en höjning av det förstnämnda beloppet med 100 kronor och av det sistnämnda med 2 000 kronor vara tillräcklig.

Lantbruksstyrelsen finner det vidare motiverat, att det för kostnader för byggnads- och mätningstekniska anordningar i samband med fältförsök avsedda beloppet uppräknas med 800 kronor till 7 800 kronor, medan ersättning för specialutredningar torde böra utgå oförändrat med 10 000 kronor.

I övrigt har lantbruksstyrelsen icke funnit anledning till erinran mot förevarande framställning.

Lantbruksstyrelsen har sålunda förordat höjning av det till forskningskommittén för innevarande budgetår beviljade anslaget av 123 800 kronor med $(7\,000 + 1\,000 + 300 + 2\,000 + 100 + 800 =)$ 11 200 kronor till 135 000 kronor, vilket belopp med 20 000 kronor understiger det av kommittén beräknade medelsbehovet.

Departementschefen.

Jag har redan nämnt, att jag ej är beredd att nu framlägga förslag till omorganisation av forskningskommittén utan anser att anslagsanvisningen till denna för nästa budgetår bör ske med utgångspunkt från kommitténs nuvarande organisationsform och arbetsuppgifter. Vid sådant förhållande torde någon utvidgning av kommitténs personal eller någon förändring av dennas löneförmåner icke nu böra övervägas. Däremot synas posterna ersättning för specialutredningar, ersättning för byggnads- och mätningstekniska anordningar i samband med fältförsök samt reseersättningar böra uppräknas, de båda första posterna med vardera 1 000 kronor och den sistnämnda med 2 000 kronor. Anslaget till forskningskommittén torde alltså för nästa budgetår böra upptagas med ett belopp av $(123\,800 + 1\,000 + 1\,000 + 2\,000 =)$ 127 800 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 129.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens forskningskommitté för lantmannabyggnader* å riksstaten för budgetåret 1949/50 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 127 800 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Malte Olsson.